AIOps Alarm & Anomali Tespit Başlangıç Checklist Şablonu — Yazılım / AIOps (v1.0)

Asset Amaç: Bu şablon, AIOps'i soyut bir "araç" olmaktan çıkarıp operasyon akışına entegre etmek için tasarlanmıştır. Sinyal kaynaklarını (log, metric, event) listeler, anomali tiplerini sınıflandırır, önceliklendirme (P1–P4) ve uyarı-bilet (alert→ticket) entegrasyonunu standardize eder. Amaç; alarm gürültüsünü (*alert fatigue*) düşürmek, anlamlı erken uyarılar üretmek ve insan-onaylı müdahaleyi (*human-in-the-loop*) kolaylaştırmaktır.

Kim Kullanır?: Ops / On-Call Owner + Tech Lead + Observability Sorumlusu.

Nasıl Kullanılır?

1. **Veri Kaynaklarını & Kritik Akışları Seçin:** Log/metric/event akışlarını bağlayın; otel projelerinde rezervasyon/ödeme, B2B projelerinde ise API/raporlama akışlarını önceliklendirin.
2. **Anomali Kurallarını & Bilet Akışını Tanımlayın:** Anomali tiplerini (spike, trend, shift, korelasyon) belirleyip otomatik biletleme entegrasyonunu, sorumlu alanlarını ve runbook bağlantılarını ekleyin.
3. **14 Günlük Pilot Sprint'i Çalıştırın:** Yapıyı devreye alıp hatalı pozitif (*false positive*) bildirimleri etiketleyerek alarm gürültüsü ve MTTA metriklerini kalibre edin.

CHECKLIST & SPRINT PLAN — AIOps & Anomali Tespit Seti

A) Ölçüm & Önceliklendirme Checklist'i

- [ ] **Veri Kaynakları Listesi Çıkarıldı:** Log, metrik ve olay (*event*) akışlarının AIOps motoruna bağlantısı tamamlandı.
- [ ] **Kritik Akışlar Seçildi:** Otel tarafında rezervasyon/ödeme hunisi, B2B tarafında kritik API ve raporlama servisleri kapsama alındı.
- [ ] **Anomali Tipleri Sınıflandırıldı:** Beklenmeyen sıçramalar (*spike*), kademeli artışlar (*trend*), taban değişimi (*shift*) ve servisler arası ilişki (*korelasyon*) kalıpları tanımlandı.
- [ ] **Öncelik (P1–P4) Kuralları Yazıldı:** İş etkisi ve risk katsayısına göre uyarının kritiklik derecesi standardize edildi.
- [ ] **Alert ➔ Ticket Entegrasyonu Tasarlandı:** Oluşan uyarının doğrudan ilgili ekip üyesine atanması, SLA ve owner alanlarının otomatik dolması sağlandı.
- [ ] **Runbook Bağlantıları Eklendi:** Her otomatik biletin içine *"Ne yapmalı?"* adımlarını içeren çözüm rehberi linki yerleştirildi.
- [ ] **False Positive Etiketleme (Feedback Loop) Kuralı Yazıldı:** Hatalı alarmları tek tıkla bildirip AIOps modelini eğitecek geri bildirim mekanizması kuruldu.
- [ ] **KPI Seti Belirlendi:** Alarm gürültüsü (*noise*), MTTA ve doğru tespit (*true positive*) oranları izlemeye alındı.

B) Problem ➔ Kök Neden ➔ Çözüm Tablosu

Problem	Olası Kök Neden	Çözüm (Aksiyon)	Öncelik	Sahip
Çok alarm, az değer	Aşırı hassas eşikler ve yüksek alarm gürültüsü (*noise*).	Alarm tuning + dinamik gruplama (*grouping*) kuralları.	**Yüksek**	Ops
Yanlış pozitif (False Positive)	Bot trafiği veya CDN önbellek dalgalanmalarının anomali sanılması.	Güvenlik + Analytics verilerini AIOps motorunda korele etme.	**Orta**	DevOps
Geç fark edilen incident	İlgili serviste eksik izleme ve sinyal kapsama alanı boşluğu.	Kritik akışa yeni metric/log ve izleme noktası ekleme.	**Yüksek**	Observabilit y

C) 14 Günlük Sprint Planı (Gün 1–14 / Pilot Entegrasyon)

[Gün 1–4: Kaynaklar, Akışlar & Anomali] ──► [Gün 5–8: Biletleme, Owner & Runbook] ──► [Gün 9–12: Pilot Test & Noise Tuning] ──► [Gün 13–14: KPI & Retro]

- **Gün 1–2:** Veri kaynaklarının haritalandırılması ve kritik akış (rezervasyon/ödeme, API) listesinin netleştirilmesi.
- **Gün 3–4:** Anomali tiplerinin tanımlanması ve P1–P4 otomatik skorlama kurallarının yazılması.
- **Gün 5–6:** Otomatik Alert ➔ Ticket akışının, SLA ve zorunlu owner alanlarının kurgulanması.
- **Gün 7–8:** Biletlere doğrulama adımları ve ilgili Runbook doküman bağlantılarının eklenmesi.
- **Gün 9–10:** Otel rezervasyon ve B2B API senaryolarında canlı pilot denemelerinin başlatılması.
- **Gün 11–12:** Hatalı pozitiflerin etiketlenmesi, alarm gürültüsünü düşürme (*noise tuning*) ve model kalibrasyonu.
- **Gün 13:** MTTA, gürültü oranı ve true positive metriklerinin izleneceği KPI panelinin kurulması.
- **Gün 14:** Değerlendirme toplantısı (*retro*) ve 180 günlük model yenileme/kalibrasyon takviminin kilitlenmesi.

D) Öncesi / Sonrası KPI Tablosu

KPI Metriği	Önce (Statik Eşikler)	Sonra (AIOps Erken Uyarı)	Not / Takip Yöntemi
Alarm Çağrı Sayısı	Yüksek (Gereksiz Gece Bildirimleri)	Belirgin Düşüş (%50+ Azalma)	Alarm gürültüsü (*noise*) takibi.
True Positive Oranı	Düşük (Güvenilmeyen Alarmlar)	Yüksek (>%90 Doğruluk)	Anomali kalite değerlendirmesi.
MTTA (Mean Time to Acknowledge)	Yavaş (Hangi uyarının kritik olduğu belirsiz)	Hızlı (<5 Dk)	Doğrudan bilet atama & SLA etkisi.
Incident'e Dönüşen Anomali	Düşük (Sistem çöktükten sonra fark ediliyor)	Yüksek (Proaktif Yakalama)	Erken uyarı başarısı.

Deliverables (Teslim Edilecek Çıktılar)

- **Sinyal Kaynakları Envanteri (Log / Metric / Event)**
- **Anomali Sınıflandırma & P1–P4 Skorlama Kuralları**
- **Alert ➔ Ticket Otomasyon Akışı (Owner / SLA Ayarlı)**
- **Runbook Bağlantı & Doğrulama Adımları Seti**
- **AIOps Performans KPI Paneli (Noise + MTTA)**

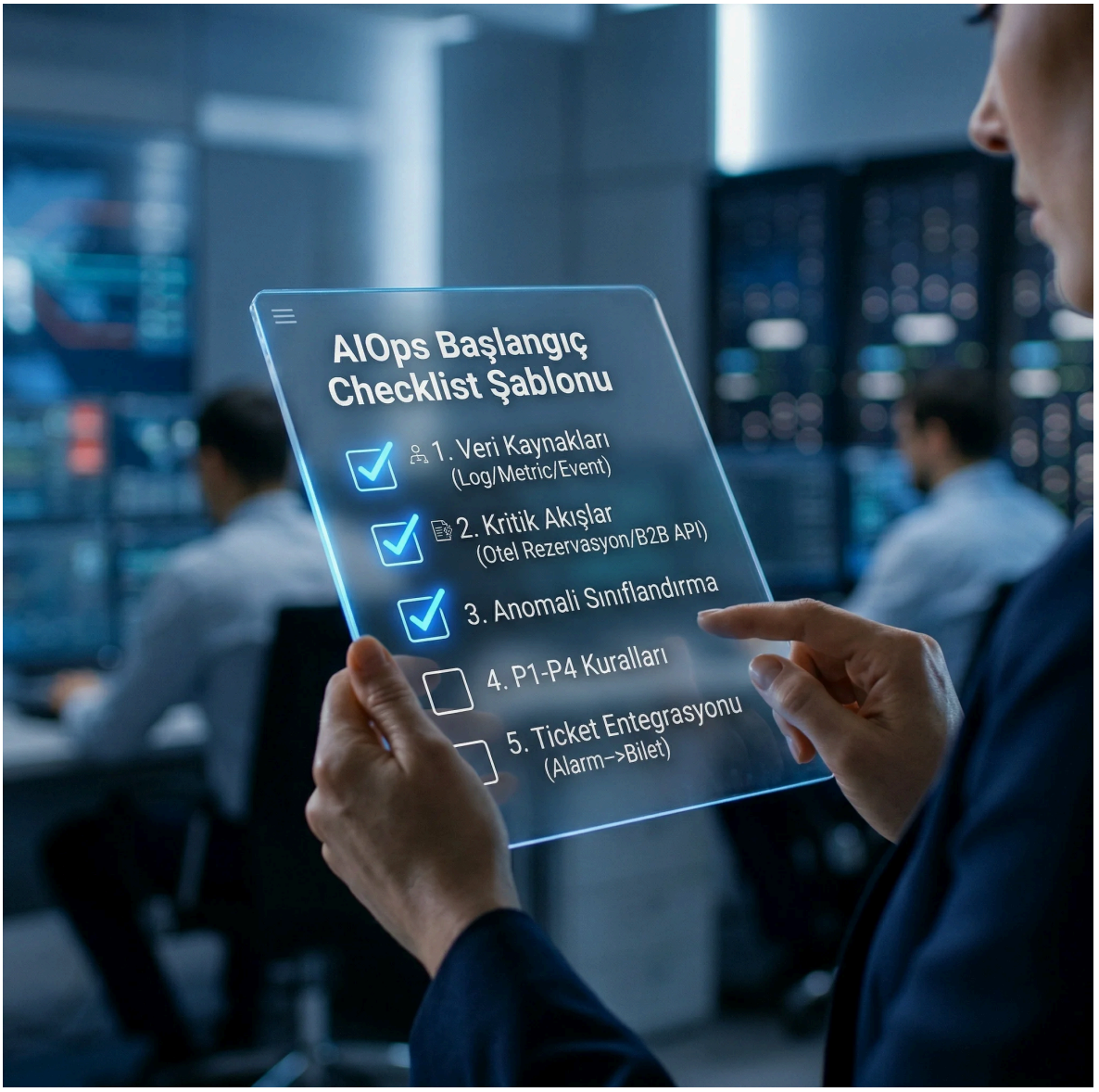

[Checklist / Framework Card]

1200x1200px (1:1) kare formatında, AIOps ve prediktif bakım kurulum adımlarını özetleyen AIOps Setup Checklist Kartı. Koyu karbon gri zemin üzerine yerleştirilmiş; yapay zeka/nöron ağı ikonu, anomali tespiti rozeti, otomatik biletlama simgesi ve yeşil onay işaretleri. Kartın üzerinde; "Map Log/Metric/Event Sources for Core Flows", "Define Anomaly Types & P1–P4 Scoring Rules", "Automate Alert-to-Ticket Routing with SLA Fields", ve "Implement Feedback Loop to Reduce Alert Noise" teslimat başlıkları scannable ve kurumsal bir checklist-card formatında sergileniyor.

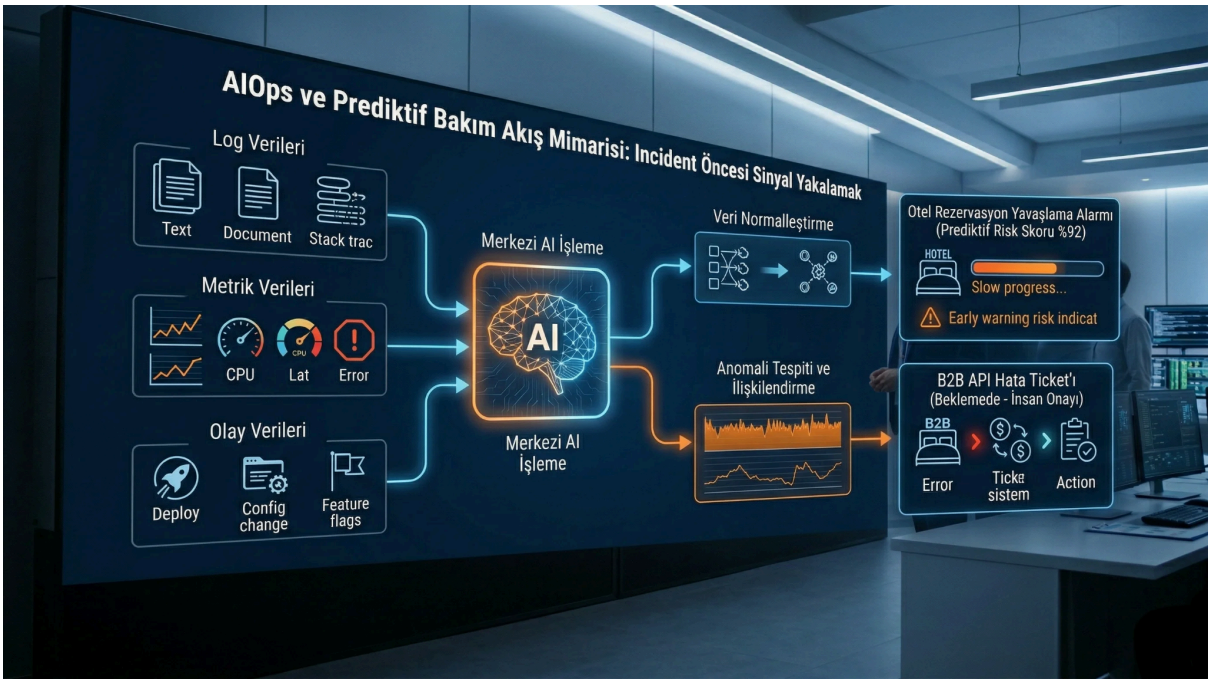

[Diagram / Flow]

AIOps anomali tespit ve otomatik biletleme sürecini gösteren 16:9 formatında yüksek çözünürlüklü AIOps Akış Diyagramı. Koyu teknolojik zemin üzerinde; sol tarafta "Veri Kaynakları (Otel Rezervasyon, Ödeme, B2B API)", ortada "AI Anomali Motoru (Spike, Trend & Korelasyon Analizi)", sağ tarafta ise "Otomatik Biletleme (Alert➔Ticket)", "Runbook Bağlantısı" ve "İnsan Onaylı Müdahale (Human-in-the-Loop)" adımları görselleştiriliyor. Arıza henüz kesintiye dönüşmeden müdahale etmeyi sağlayan akıllı operasyon akış şeması.